

28

PABALTIEČIŲ JAUNIMAS

Tokia antrašte (Baltische Jugend in Exil und in Heimat) esų intelektualas Andres Kueng paskelbė 10 puslapių studiją neseniai išleistame "Acta Baltica" XIX/XX tome. Šį metraštį jau nuo 1961 metų leidžia Baltijos institutas (Institutum Balticum) Koenigsteino mieste prie Taunus, Vakarų Vokietijoje. Leidimą ir patį institutą finansuoja vokiečių įstaigos.

Minėtame rašinyje autorius, pasiremdamas įvairiais vakarų kraštus pasiekusiais duomenimis (kai kurie jų senstelėję) svarsto latvių, lietuvių ir ypač estų jaunimo problemas tėvynėje ir išeivijoje. Jis pirmiausia sustoja prie estų išeivijos ir pažymi, kad daugiausia jos yra Švedijoje (20,000). Jie ten esą gerai organizuoti, tačiau turį nedaug mokyklų savo vaikams: Stockholme (100 vaikų), Goetenborge (75) ir apie 20 savaitgalinių mokyklėlių kitose vietovėse, kuriose estų kalbos mokosi dar keletas šimtų vaikų. Visos šios mokyklos yra švedų valdžios remiamos, tačiau savo gimnazijos estai nebeturį.

Labai didelę reikšmę estų išeivijoje turinti estų skautų, šių organizacija, kurios sueigų bei užsiėmimų metu vaikai supažindinami su estų kultūra, papročiais. Čia mokoma estų kalbos, tautinių šokių dainų. Tačiau estiškumą labai slopina mišrios vedybos, nes iš kiekvienų 10-ties vedybų 9 esančios tautiškai mišrios. JAV-bėse ir Kanadoje padėtis esanti kiek geresnė – iš 10-ties 7 mišrios.

Negeriau esą ir pas latvius, Kiek geresnis santykis esąs lietuvių tarpe, bet čia autorius statistinių duomenų nepateikia.

Estai ir latviai, autoriaus žodžiais, stengiasi savo jaunimą ir kitais būdais tautiškai gyvą išlaikyti. Viena iš tokių priemonių esanti "miško universitetai" (Walduniversitaet) Toronto miškuose. Tai savotiškos mokyklos, gal tiksliau stovyklos, kur vasaros metu suvažiuoja nemaža estų studentų, moksleivių ir profesorių, čia skaitomos paskaitos apie Estiją ir kalbama tik estiškai.

Tačiau visos šios priemonės nesančios labai efektyvios. Sunku esą pririšti jaunimą prie krašto, kuriame jis nėra gimęs ir kurio nėra matęs. Taigi pastaruoju metu pas estus ir latvius išeivius vis dažniau praktikuojamos išvykos į Estiją ir Latviją asmeninių kelionių pagrindu. Tokių išvykų nesibaidęs pabaltiečių išeivijos jaunimas, o dar labiau svečių iš užsienio laukias jaunimas tėvynėje.

Estų, latvių ir lietuvių jaunuoliai, nuvykę į savo tėvų žemę, turi šioias tokias, kad ir gerokai ribotas, galimybes susipažinti su savo giminėmis, tautiečiais, pajusti tėvų žemės grožį, paieškoti savo giminės "šaknų" (kas dabar Amerikoje madoje). Esą pastebėta, kad jaunuoliai, aplankę savo kraštus, kad ir trumpą laiką ten viešėję, kaž kaip sustiprėja tautine dvasia, labiau domisi savo tautos kultūra, istorija, praeitimi ir dabarties vargais. Iš kitos pusės, okupacijų metais gimęs ir ten augęs tėvynės jaunimas turi šiokią tokią progą pajusti "vakarų vėjelį".

Antireliginė propaganda Estijoje ir Latvijoje padariusi tų kraštų jaunuomenei nemaža nuostolių. Daugelis jaunuolių tapę religiška indeferentiški. Tačiau Lietuvoje religijos pasireiškimai jaunimo tarpe esą žymiai stipresni, greičiausiai stipriausi visoje Sovietų Sąjungoje. Čia daugelis jaunuolių lanką bažnyčias. Lietuvos katalikai priklausą prie kovojančių grupių ir juos esą galima prilyginti Sovietų žydų aktyvistams. Lietuvos K. Bažnyčia esanti kiek panaši į kaimyninės Lenkijos Bažnyčią, nors pastaroji, žinoma, yra žymiai stipresnė.

Pažymėtina, kad po Stalino mirties (1953 m.) gimę Pabaltijo kraštų jaunuoliai neturį informacijų apie anksčiau vykusį bolševikų terorą, demonstracijas, masinį užimtų kraštų terorą.

Iš Los Angeles skautų mugės, suruoštos kovo 25 d., vyr. skaučių R. Vizgirdienės, N. Basiulienės, D. Jusionienės dirbiniai.
L. Kanto nuotr.

Tai atsitiko dėl vienašališko ir neobjektyvaus istorijos mokyimo. Bet ir tokie jaunuoliai pakankamai pažįsta okupantus ir aktyviai reiškiasi prieš sovietiniame judėjime. Rusų kalba Talline leidžiamas dienraštis "Sovjetskaja Estonia" išvadino juos huliganais, drumsčiančiais viešąją tvarką, bet visi, tiek rusai, tiek estai gerai žino, dėl ko tos demonstracijos vyksta.

Savo reikalavimais estų jaunimas ypač atkreipias dėmesį į šiuos punktus: estai savo žemėje greit galį virsti tautine mažuma; estų kalba vis labiau išstumama iš viešojo gyvenimo ir įstaigų; estų knygų, žurnalų bei laikraščių leidimas nuolat mažinamas rusiškų leidinių sąskaiton; stambių rusų pramonės įmonių sukūrimas Estijoje graso jos ekologiniam saugumui; okupantų proteguojamas "dvikalbiškumas" yra ne kas kitas, kaip gimtosios estų kalbos pastatymas antraeile; pasisakoma už pavergtųjų Sovietų Sąjungos tautų bendravimą ir pan.

Kas liečia estų, latvių ir lietuvių jaunimo nutautimą savo tėvynėje, jis esąs nepalyginamai mažesnis, kaip išeivijoje, o dažnai jo ir visiškai nesą. Tiesa, mišrių vedybų (su rusų ir kitų slavų tautybės asmenimis) nemaža būna ir Pabaltijo kraštuose. Kokios tautybės vaikai, gimę tokiose mišriose šeimose? Čia nulemias pats jaunuolis, kai sulaukęs 16 metų turi išsiimti sovietinį pasą. Čia turi būti, jo paties apsisprendimu, įrašyta ir tautybė. Ir dažniausiai jis užsirašąs pagal gimtąjį kraštą – estu, latviu ir lietuviu.

Taigi pabaltiečių jaunimas tiek savo tėvynėje, tiek išeivijoje esąs tautiškai gyvas ir teikiąs gerų vilčių ateičiai.

b.kv.

SEMANARIO
MŪSŲ
LIETUVA
"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP 03124
São Paulo – Brasil Caixa Postal, 4421 – CEP 01000
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj Cr\$. 2.300,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 6.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr\$.200,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina Cr\$. 50,00

I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 4.500,00

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 51

TIKINČIŲJŲ PROTESTAS

Lietuvos TSR KP Pirmajam Sekretoriui P. GRISKEVIČIUI. Nuorašas: Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų komitetui

Pareiškimas

Mes, Lietuvos jaunimas ir tikintieji, atkreipiame Partijos dėmesį į grubius, su jokia morale nesuderinamus tarybinių pareigūnų išpuolius prieš tikintį jaunimą. Tokie veiksmai pasitaroju metu ypatingai suaktyvėjo.

1981-sius metus grupė tikinčio jaunimo sutiko Rumšiškių buities muziejuje. Nežiūrint to, kad iš jaunimo lūpų skambėjo blaivi daina ir iš tyros širdies liejosi jaunatviškas džiaugsmas, ši šventė nepraėjo be pasėkmių. Saugumiečiai dirbtinai apkaltino jaunimą chuliganizmu ir pradėjo tardyti. Ypatingai buvo šantažuojama Marytė VĖLYVYTĖ – jau grasino išmesia iš Kauno P. Mažylio med. mokyklos.

1981 m. rugpiūčio mėn. būrelis Vilniaus tikinčio jaunimo atostogavo prie Baltųjų Lokajų ežero. 20d. vakare jaunimą užpuolė operatyvinė milicijos grupė. Girti milicininkai su dar nematytu cinišku ir sadizmu bjauriai įžeidinėjo mergaites, spjaudė joms į veidą ir gąsdino išprievartavimu. Visą jaunimą žiauriai sumetė į mašinas ir nuvežė į Molėtų milicijos skyrių. Milicijos skyriuje juos išlaikė ištisą parą, laikas nuo laiko vargindami tardymais. Du studentai – Alfonsas VINČLOVAS ir Audronė GINKUTĖ buvo pašalinti iš Vilniaus valstybinio universiteto. Jaunimas šantažuojamas iki šiolei.

1981 m. rugpiūčio 18 d. grupė tikinčių moksleivių iš Kybartų vasarojo prie Slavantų ežero, Lazdijų rajone. Rugpiūčio 20 d., besiruošiant grįžti į namus, jie buvo milicijos pareigūnų sulaikyti, prievarta susodinti į autobusą ir nuvežti į milicijos skyrių rajone. Ten jaunimas buvo tardomas, o kelias suaugusias – Bernadeta MALIŠKAITE ir Onutė ŠARAKAUSKAITE išlaikė milicijos skyriuje tris paras, kaltindami vaikų religinio mokslo organizavimu, ir Lazdijų raj. vykdomojo komiteto administracinė komisija nubaudė jas po 50

rublių, nors iš tikrųjų tai buvo tik eilinis turistinis žygis, neatsiklausus rajono komjaunimo ir partijos vadovu.

1981 m. spalio 25 d. iš Pagiriu miestelio į Šiaulėnus per Šiluvą / kadangi buvo planuota aplankyti ir Šiluvos kapai / išvažiavo Chščėnavičius Albinas su šeima. Kartu su jais važiavo ir sūnaus draugas Rimantas JASINSKAS. Kelyje Raseiniai – Šiluva juos sustabdė milicijos pareigūnai ir neleido toliau važiuoti. Automobilyje važiavę asmenys išlipo ir ketino Šiluvą pasiekti pėsčiomis. Milicija pagriebė einančius vaikus ir sugrūdo į mašiną. Tėvai, nesuprasdami, kas atsitiko, puolė prie mašinos. Milicijos mašina motiną parbloškė, o tėvui sužeidė ranką. Jaunuolius, o vėliau ir tėvus pristatė į milicijos skyrių. Rimanta JASINSKA mušė ir spardė tol, kol už sienos buvusi Chščėnavičienė išgirdo ir pradėjo šaukti: "Nemuškite." Albinas Chščėnavičius buvo nubaustas septynias paras arešto, o motinai uždėta bauda.

1981 m. spalio 25 d. Kęstutis VAREIKONIS pasiryžo, kaip atgaila už tautos nuodėmes, keliauti iš Raseinių į Šiluvą pėsčiomis. Jam beeinant septynioliktą kilometrą, nieko nepaklauses ir nepaaiškinę milicijos pareigūnai jį igrūdo į mašiną ir nusivežė į milicijos skyrių. Tardymo metu buvo iš Kęstučio grubiai tyčiojama ir atimtas rožančius. Be to, jaunuolis buvo nubaustas 10 rub. bauda.

1981 m. lapkričio 14 d. Vilkaviškyje, Stabtininkų 4-3, Kelmelių bute, jaunimas šventė gimtadienį. Šventinę nuotaiką sugadino į butą įsibrovę milicininkai ir saugumiečiai, neva nustatyti susirinkusiųjų asmenybes. Jaunimas buvo nugabentas į Vilkaviškio milicijos skyrių. Nors įsibrovėliai žadėjo sutrukdyti tik 15 min., bet asmenybes aiškino 4-5 val., ir neaišku, kada jaunimą būtų paleide, jeigu nebūtų reikėję vienai iš merginų greitąją med. pagalbą.

Kiek anksčiau trys studentės: Zita VIZBERGAIČIŪTĖ, Ramunė BUTKEVIČIŪTĖ ir Dalia DAMBRAUSKAITE negavo diplomų vien dėl to, kad "neišlaikė" komunizmo egzamino, o iš tikrųjų, kad jos buvo giliai tikinčios, ir apie tai gerai žinojo institutų vadovybės.

fai tik keletas atvejų, o kas gali išvardinti pavienių jaunuolių terora.

Žvelgiant į tokią gyvenimo tikrovę, kyla klausimas: kur mes gyvename? Mes įtikinėjame, kad esame pačios demokratiškiausios šalies piliečiai, bet demokratija kol kas mes matome tik popieriuje.

Kodėl pareigūnams nepatinka blaivus jaunimas? Kodėl jiems užkliūva jaunimo tikėjimas? Kokiais įstatymais remiantis tikintis jaunimas neturi teisės ekskursuoti, linksmintis ar gilinti savo isitikinimus?

Nejaugi tarybinės valdžios atstovai nemato moralinio skurdo tarpe netikinčio jaunimo, kuris užpildo kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, venerinių ligų dispanserius, kad reikia visas jėgas nukreipti į tikinčiojo jaunimo terorizavimą. Peršasi mintis, kad tai daroma samoningai, norint administracinėmis priemonėmis padėti nesėkmingam tautos bedievinimui.

Mes teisėtai reikalaujame, kad būtų užtikrintos elementariausios žmoniškumo teisės gyventi pagal savo sąžinę ir isitikinimus.

1982 m. Po pareiškimu pasirašė tikintieji:

Anykščiuose – 58, Alytuje – 585, Aluntoje – 200, Biržuose – 200, Garliavoje – 1972, Igliaukoje – 194, Kaune – 3814, Kėdainiuose – 683, Kapčiamiestyje – 94, Kučiūnuose – 131, Kretingoje – 99, Karmėlavoje – 144, Leipalingyje – 35, Molėtuose – 223, Pagiryje – 42, Panevėžyje – 1925, Papilyje – 42, Pandėlyje – 70, Prienuose – 890, Ramygaloje – 370, Rokiškyje apie 80, Skaudvilėje – 238, Stirniuose – 75, Šiauliuose – 1239, Šėduvoje – 242, Šėtoje – 71, Šlavantuose – 83, Šilutėje – 300, Ukmergėje – 150, Užuguostyje 100, Valkininkuose – 170, Veisiejuose – 218, Vilniuje – 185, Viduklėje – 588, Žilinuose 107, Josvainiuose – 200, Kupiškėje apie 100, Seredžiuose – 88, Raudondvaryje – 138, Tabariškėse – 30, Utenoje – 333, Vištytyje 130, Vilkaviškyje – 200, Gižuose – 83, Kybartuose – 580, Griškabūdyje – 346, Sasnavoje – 40, Virbalyje – 245, Kapsuke – 234. Viso: 18.341.

SUGRIŽO

1982 m. vasario 1 d. iš kriminalinio lagerio Nižnij Tagile į laisvę po pusės bausmės buvo išleista Gema-Jadvyga STANELYTĖ.

Idomu, ką reiškia šis naujas saugumo manievras? Gema-Jadvyga STANELYTĖ 1979 m. buvo nuteista už religinės eisenos organizavimą į Šiluvą.

KAI LIETUVIŲ LITERATŪRAI TRŪKSTA POPIERIAUS...

TIESA (VI.18) pranešė, kad „Minties“ leidykla antrą kartą išleido lietuvių kalba TSKIP Centro Komiteto Generalinio Sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko L. Brežnevo knygą „Atsiminimai“. Naujasis leidinys iliustruotas.

Knygą atspausdino K. Požėlos spaustuve Kaune.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventario, Despejo, Desquitas, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R.Cap.Pacheco Chaves 1206 fone:273-6696

R. Itapeva, 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

AUKŠTYN ŠIRDIS!

Kun. Pr. Gavėnas

**MINTYS
SEKMADIENIO
SUSIKAUPIMUI**

PASLĖPTAS LOBIS

Vis kalbėdamas "palyginimais" (Mt 13, 44-52) ir tęsdamas praėjusio sekmadienio mintį, Kristus nori išaukti atsakymą į šį klausimą: "Kas ta krikščionybė?" ir "Ką reiškia būti krikščioniu?"

Tikrai verta ieškoti atsakymo, asmeninio pasisakymo. Nors pirmą kartą ir negalės būti išsamus.

I. Kas yra krikščionybė?

Kristus palyginimais tęsia kalbą apie "Dangaus karalystę" — Bažnyčią, kas sutampa su krikščionybės sąvoka.

Tai kas ta krikščionybė?

Jeigu taip imtum ir paklaustum, gautum įvairiausių atsakymų iš pačių krikščionių; iki mūsų bedieviško "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno", išleisto Vilniuje 1954 m., kuris taip nusako: "Krikščionybė — religija, pagrįsta mitinio Kristaus kultu". Taigi jam Kristus — mitas, legenda, pasaka, išsigalvota būtybė, kaip kad... laumė ragana ar Jūratės Kastytis. Ir krikščionybė yra kaip tik tokio Kristaus "kultas", būtent, kaip aptaria tas pats žodynas, "religinės apeigos, maldos, užkeikimai ir kt.". Tai mes, krikščionys, esam tamsūs tokios "išsimislytos" būtybės garbintojai.

Ar galima dar pikčiau pašiepti religiją (kuri yra dar "liaudies opiumas" bei "viena iš dvasinės priespaudos rūšių", "priešinga mokslui ir kliudo pažinti objektyvius gamtos ir visuomenės vystimosi dėsnius") ir krikščionis? Ir tai ne kokių senų pagonių lūpomis, o mūsų "Dabartinės lietuvių kalbos žodynu", kuris eina į mokyklas ir per visų lietuvių rankas.

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Dra. HELGA HERING

MÉDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 — B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

O kas krikščionybė mums?
Stenkimės patys atsakyti. Galimai raštu.

Įvairiausių atsakymų gautum; tik, deja, gal nei vienas nedrįstų pasisakyti paties Kristaus apibūdinimu:

— krikščionybė — kaip "dirvoj paslėptas lobis": jį aptikęs žmogus parduoda visa, ką turi, ir perkasi tą dirvą;

— kaip "brangus perlas": jį atradęs pirklys parduoda visa, ką turi, ir perkasi jį.

Kitaip sakant, krikščionybė, Bažnyčia, taigi ir Kristus — didžiausia vertybė, už kurią su džiaugsmu viskas paaukojama, dėl kurios visa ko atsisakoma.

Ar krikščionybė tikrai turi tokią vertę ir mano akyse?

II. Nei šaltas, nei karštas

Pažvelgę į save, į mūsų tautos krikščionišką tradiciją, į patį mūsų gyvenimą, turim pripažinti, kad "Dangaus karalystė" mums dar vistiek lieka didelė vertybė:

— dar "tikime", nežiūrint visa ko,
— stengiamės gyventi pagal Dievo įsakymus,

— mylime Kristų. . .

Tačiau. . . tačiau mums ko tai trūksta.

Dažniausiai mūsų krikščionybė yra tik "įprotinė", jei nenorim sakyti "muziejinė", išsilaikanti vien tik iš inercijos, įsibėgėjimo, susidedanti iš įvairių praktikų, pasireiškianti tik išorinėm formom. Krikščionybė be entuziazmo, be užsidegimo, be pažangos, be iniciatyvos, be drąsos, be atsinaujinimo dvasios. "Nei šalti, nei karšti — drungni" krikščionys (Apr 3, 15-16). Tai "neužkrečianti" krikščionybė, neturinti daug įtakos į mūsų visuomenę gyvenimą.

Nuo ko visa tai priklauso?

— Reikėtų giliau panagrinėti. Ir galėtų būti svarbi "lietuviškų parapijų metų" sąjūdžio tema.

— Bet čia tuoj pat: prieš šiandien mus supantį smarkiai bėgantį pasaulį, prieš užpuolančias ideologijas, prieš organizuotą plačią propagandą, prieš "mass-media" spaudimą, mes, krikščionys, jaučiamės pasimėtę, veik bejėgiai. Visi, tuo labiau mes, lietuviai.

Jeigu pažvelgiam į mūsų pastangas — koks jėgų išblaškymas, neretai kovoj vienu prieš kitus;

jei pažvelgiam į savo darbų rezultatus — koks nusivylimas;

jei žvelgiam į mūsų organizacijas — koks trūkumas veiklos suderinimo ir planų. . .

Todėl, neturėdami gamtinių bei socialinių pastovų, o dvasiniai nei šalti nei karšti, liekame be ramsčio ir be pasparties. Ir merdim — nei mirę, nei gyvi.

III. Nepilnai atkastas lobis

Krikščionybė — paties Dievo įsiterpimas į mūsų istoriją Jėzaus Kristaus asmeny. Tai sudievinas gyvenimas. Tai bendrystė su Dievu. Tai čia tas "paslėptas lobis", tas "brangus perlas".

Visa tai mūsų dar pilnai neatrasta, dar deramai neįvertinta.

— Tiesa, kad tikėjimas (taigi krikščionybė) yra Dievo dovana ("vienas žmogus randa lobį dirvoje" atsitiktinai);

bet ir Dievo atsiliepimas į žmogaus pastangas ("pirklis ieško brangių perlų").

— Jei šiandien krikščionybė daugelį prarado savo įgimtą veržlumą, didžiausia dalimi priklauso nuo to, kad žmonėse aptemo antgamtinis žvilgsnis į gyvenimą — į viską žvelgiama tik iš materialinio taško.

Antgamtinį vaizdą mums šiandien atskleidžia apaštalas Paulius (Rom 8, 28 - 30):

"Esate Dievo pašaukti",

"paskirti būti panašiais į jo Sūnaus pavidalą",

"nuteisinti",

"išaukštinti",

užtikrinti, kad "viskas išeina į gera mylintiems Dievą".

Krikščionybė pergyvena didžiausią krizę visam pasauliui. Jai atsispirti vieni — tradicionalistai — įsikibę laikosi praeities, kiti — progresistai — veržiasi priekin. Pirmieji nepriima kas nauja, dėlto kad nauja; kiti ieško tik nauja, kadangi nauja. Ir nesutaria.

Ar nebus, kad tiek vieniems, kiek kitiems trūksta lankstesnės Evangelijos dvasios?

Kristus pastebi: "Rašto žinovas, tapęs dangaus karalystės (Bažnyčios) mokiniu, yra panašus į šeiminingą, kuris ištraukia iš savo lobyno nauja ir sena" (Mt 13, 52).

Ar neverta ir mums, nesiskirstant nei į tradicionalistus, nei į progresistus, stengtis visiems kartu panaudoti kas sena ir nauja — išvėdinti kas "sena", ir įgyvendinti kas "nauja".

Ar ne "lietuviškų parapijų metų" sąjūdžio užduotis?

Ir ar parapija nėra mums dar tas "paslėptas lobis", kurį reikia iškasti?!

Bandys atgavinti maldas mokyklose

Washingtonas. —

Prezidentas Reaganas paskelbė, kad jis pasiūlys konstitucijos papildymą, kuris leis viešose mokyklose pravesiti savanoriškas maldas.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Brazilijos šeštadieninė mokykla

Brazilijos lietuvių šeštadieninė mokykla... kurios nėra. Venezuelos lietuvių šeštadieninė mokykla... kurios irgi nėra. Kodėl? Vienur ir kitur šeštadieninės mokyklos bandymai buvo tokie vienodi, kad tenka daryti išvadą, jog paralelė nėra atsitiktina. Jei dviejuose labai skirtinguose kraštuose atsitiko visai tas pats dalykas, vienodas iki mažiausių detalių, tai tenka klausti, kokios tam buvo bendros priežastys? Vienur ir kitur, kiekvieną kartą kai veikė šeštadieninė mokykla užsirašė didelis mokinių skaičius. Vienur ir kitur, netrukus mokiniai nustojo ateidinėję į pamokas. Liko vos du, trys mokiniai, ir mokykla užsidarė. Vienur ir kitur mokytojai buvo geri, pratę dėstyti. Vienur ir kitur po mokyklos uždarymo pas mokytojus namuose savo noru susiburė ne vaikai, o vyresnio amžiaus studentai, iš kurių vėliau išsirutuliavo jaunimo vadovai.

Ar reikia kaltinti vaikus, tėvus, mokytojus? Juk visi yra kupini geros valios, bet kažkas, kažkur užkliuvo! Ar kalta lietuvių kalba, kuri esanti per sunki?

Kaltininkų ieškant tiktai erzelio įneši ir nieko nepakeisi. Geriau būtų pakalbėti apie motyvacijos mokintis, kad ir sunkios, bet savo tėvų, protėvių kalbos. Nė tautinio motyvavimo yra stokojama, nes tautinis motyvas yra, — jei jį nebūtų, neturėtume tokio entuziazmo užsirašant į mokyklą ir neturėtume tokio dide-

JURATĖ STATKUTĖ DE ROSALES

lio skaičiaus užsirašiusių. Ne, pakalbėkime, ne apie idealistinio pobūdžio, o apie realią, kasdieninio gyvenimo padiktuotą, motyvavimą.

Koks yra normalus motyvavimas valdiškose kiekvieno krašto mokyklose? Išmokti? Nebūtinai. Mokomasi tam, kad gauti diplomą, kuris įgalins įgyti profesiją, iš kurios bus pragyvenama. Lietuviška šeštadieninė mokykla to nežada, ir todėl, po pirmo sunkumo pamoką paruošti ar po pirmos kliūtis laiku į pamokas nuvažiuoti, mokinys atkrenta.

Ką tat gali žadėti Pietų Amerikoje įkurta lietuviška šeštadieninė mokykla tokio, kas padėtų visas kliūtis nugalėti, pamokas, kad ir sunkias, paruošti, į mokyklą, kad ir tolimą, nuvažiuoti? Turi būti kas nors tokio reikalingo ir patvaraus, tokio tikro kaip tas valdiškas diplomai, be kurio negalima įstoti į universitetą ir be kurio negalima vėliau duonos užsidirbti. Kitaip tariant, turi būti aiškiai definuotas, mokiniui reikalingas "atpildas", surištas su konkrečia, į dabartinį mokinio gyvenimą atremta, tikrove.

Čia kyla klausimas: kokio yra ta dabartinė tikrovė? Imkime pavyzdžiu Brazilijos lietuvių jaunimo mišrų chorą "Volungé". Chorui vadovauja jauna dirigentė, Kristina Valavičiūtė. Chorių yra apie 40,

nuo 14 metų jaunuolių. Nė vienas jų nesiekia 30 metų amžiaus. Dalis chorių yra 1926-30 metų imigracijos palikuonys, tačiau visi save skaito ir save vadina tuo, kuo jie iš tikrųjų yra: "Brazilijos LIETUVIAIS". Vieni choristai gerai kalba lietuviškai, kiti sunkiai porą žodžių sudėsto, dar kiti tik tai išmoksta chore dainuojamos dainos žodžius, ... kuriuos jiems reikia išversiti į portugalų kalbą, tam, kad jie galėtų suprasti, ką jie taria. VISI JIE TIKISI VAŽIUOTI Į SEKANČIĄ DAINŲ ŠVENTĘ IR JAUNIMO KONGRESĄ CHICAGOJE. Visi ruošiasi, niekas nežino koku būdu pavyks chorui kelionę apmokėti, nors pastangų yra dėdama daug. Planų uždirbti pinigą su koncertais yra, bet tie planai kabo ant vietinės monetas kritimo klauštuko. Jei moneta toliau kris, su vietiniais cruzeirais lėktuvo bilieto (skaičiuojamo pagal dolerio vertę) neišpirksi.

Jei nuo dabar galima būtų užtikrinti pav. choro "Volungés" kelionę į Dainų šventę, tie patys 40 jaunuolių tuojau pat galėtų įsitraukti į privalomą lietuvių kalbos kursą, kurio lankymui atsirastų ne tik tai noras, bet ir gyvas reikalas.

O jei sekančio jaunimo kongreso metu, kai vyks eilė įvairių suvažiavimų Chicagoje, PLB galėtų aptarti su įvairių kraštų vadovais

REDAKCIJOS PASTABA

Jūrate Stankutė de Rosales dažnai rašo Clevelando DIRVOJE apie Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą ir jų problemas. Kai kurie straipsniai paliečia ir Brazilijos lietuvių. Viena iš jų pateikiame ML skaitytojų svarstymui ir diskusijom.

organizuotą švietimo sistemą, pagal kurią šokių ir dainų švenčių metu būtų reikalaujama privalomai iš dalyvių PLB patvirtinto pažymėjimo, kad dalyvis išlaikė savo lygio šeštadieninės mokyklos kurso egzaminą, pagal nustatytą programą, tuomet mes jau įeitume į visai kitokį šeštadieninės mokyklos motyvavimų sąstatą.

Gal vertėtų apie tai pagalvoti? Dainų ir šokių švenčių užsienio grupių kelionės yra dalinai apmokamos iš pajamų, kurias duoda pats šventės spektaklis. Kodėl nepanaudoti tų pajamų tam, kad sudaryti specialią motyvą šeštadieninės mokyklos lankymui?

NAUJOS KNYGOS

• Romualdas Spalis. RINTINĖS NOVELĖS. 328 psl. Kaina 8 dol. Išleido Vilties leidykla, su mecenatų pagalba. Šios rinktinės išleidimui aukėjo: Kanadoje — a. a. rašytojo Prano Basčio atminimui 500 dol.; JAV — Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padalinio filisteriai po 100 dol. V. Aleksandrūnas, Ed. Balceris, V. Burokas, E. Jarašūnas, A. Kiršonis, A. Mažeika, R. Muločas, A. Pečiulis, St. Petravičius ir J. Rukšėnienė.

Rinkinyje atspausdinta 10 novelių.

TRADUTOR PÚBLICO JURAMENTADO

Prof. Waldomiro Constantino Hawrysz

LICENCIADO PELA FACULDADE DE FILOSOFIA, CIÊNCIAS E LETRAS DA UNIVERSIDADE DE SÃO PAULO - PORTUGUÊS - LATIM - GREGO

TRADUÇÕES: Públicas, Comerciais, Científicas e Técnicas. Latim, Polonês, Russo, Ucrainiano, Iugoslavo, Tcheco, Bulgaro, Lituano, Italiano, Espanhol, Francês, Inglês e Alemão.

OFÍCIO: Pça. Patriarca, 78 - 4º andar - Sala 43 - Fone: 35-1779

Residência: Rua das Tordesilhas, 194 - Alto da Lapa - São Paulo

"DAINUOJAM LIETUVĄ"

NAUJA

Lietuviškų liaudies dainų juostelė — Kasetė jausmingai įdainuota Edmundo Kuodžio ir Jono Girijoto liaudies instrumentams palydinti.

Gaunama V. Zelinos ir Šv. Kazimiero parapijose.

Graži dovana kiekvienai progai.

EM PORTUGUES

NR. 8 (67)

Aleksandras Plateris

CODIFICAÇÃO DAS LEIS NO GRÃO DUCADO * DA LITUÂNIA

(*) – Nome usado na época pelos Reinos e Impérios do Leste Europeu.

Começamos com a publicação de um estudo sobre a legislação no antigo Estado da Lituânia.

O autor do estudo, Aleksandras Plateris, jurista, foi professor nas universidades de Kaunas, Vilnius e, no exterior, de Chicago.

Do Aparecimento do Estatuto Lituano

Um feito que se destaca no antigo Grão-Ducado da Lituânia é a codificação das leis, conhecida como o Estatuto Lituano, que entrou em vigor em 1529 e foi revisado duas vezes, em 1566 e 1588. Permaneceu em força até 1840, quando foi substituído pelas leis da Rússia, que havia conquistado o Grão-Ducado 45 anos antes. O Estatuto não era uma coleção de leis tradicionais ou de decisões judiciais prévias; foi elaborado principalmente para se afastar das leis locais que variavam de região para região. Foi um ato de legislação criativa, que levou mais de 70 anos até a sua redação final, de 1514 quando foi nomeada a comissão encarregada de sua elaboração até 1588 quando o Rei assinou a sua terceira versão, a versão final. Não apenas os órgãos centrais do estado mas também os cidadãos puderam colaborar para a sua forma final.

O Estatuto Lituano baseou-se na tradição geral do Continente Europeu que dá uma grande ênfase à codificação. Esta tradição vem do Direito Romano conforme a sua codificação pelo Imperador Justiniano, no século VI A.D. Sem a codificação, o Direito Romano dificilmente teria sobrevivido, mas em forma codificada tornou-se acessível e exerceu uma influência constante durante séculos nas leis da maioria das nações européias. Quando nos começos deste milênio as primeiras universidades foram organizadas, o Código Justiniano tornou-se quase que o objeto exclusivo de estudos de direito junto com o Cânone de Leis da Igreja Católica. Os doutores em direito, formados nas universidades, praticamente desconheciam as leis locais dos seus respectivos países — estudar as mesmas era considerado abaixo da dignidade de um homem erudito. Através destes homens, versados em Direito Romano, o mesmo se espalhou pelo Continente Europeu exercendo a sua influência, com exceção da

Inglaterra, onde os peritos em direito local (Common Law) puderam opôr resistência à influência romana. Em outros países ou as leis antigas sobreviveram e foram coligadas e codificadas, ou o direito romano substituiu-as em todo ou em parte, sendo até transportado para as colônias além-mar.

A codificação das respectivas leis nacionais começou na Europa por volta da segunda metade do séc. 18, quando um depois de outro os países codificaram as suas leis. Durante os séculos entre a Codificação Justiniana e as de Frederico, o Grande e de Napoleão, poucos países da Europa lograram elaborar o seu próprio código legal, mas a Lituânia foi um deles. Além do que a opinião pública lituana exigiu e obteve que o código fosse revisado e aprimorado duas vezes. Estas circunstâncias dão ao Código de Leis Lituano um valor específico e o tornam interessante,

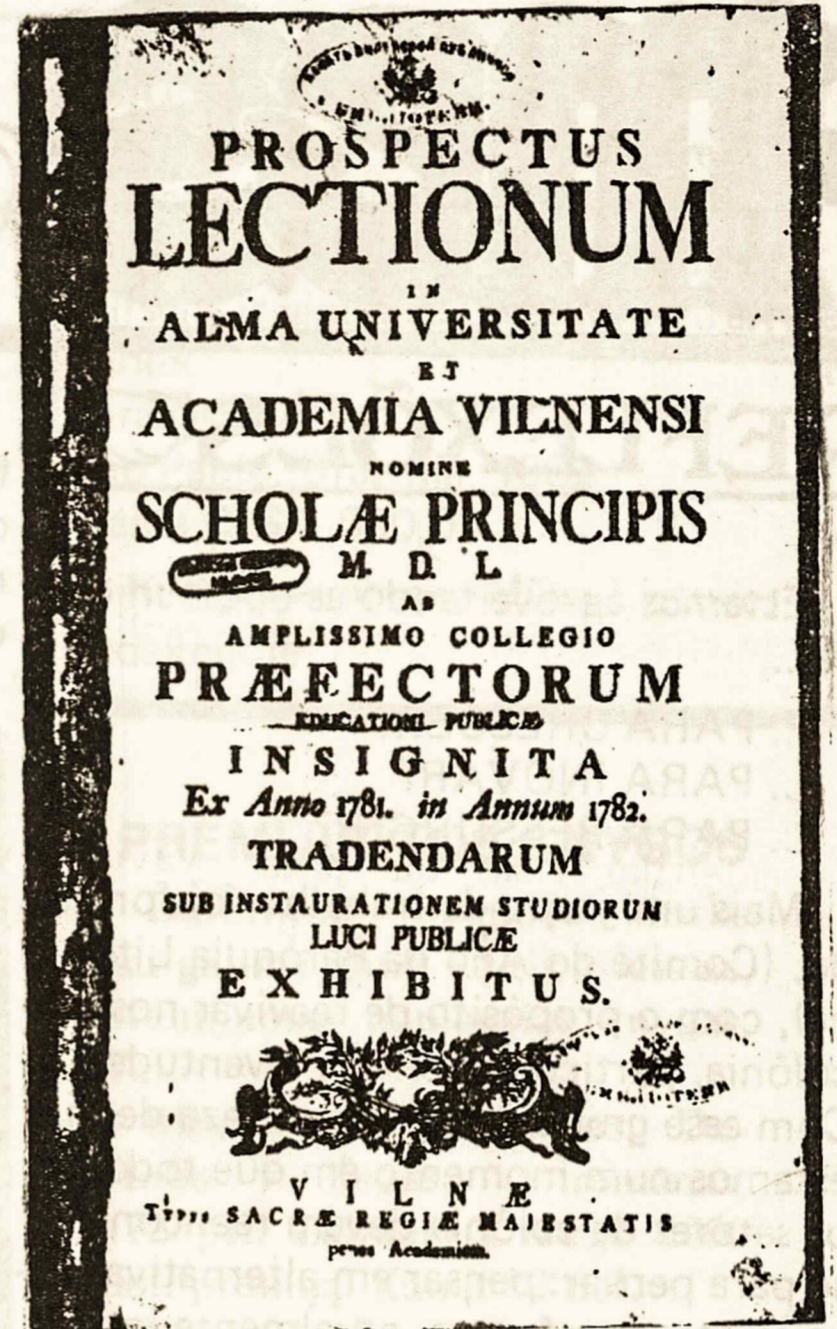
O Estatuto Lituano foi objeto de estudo de muitos peritos em direito da Europa Central e do leste Europeu, mas é quase desconhecido na Europa Ocidental e nas Américas.

As leis Antigas da Lituânia

Pouco se sabe sobre as leis da Lituânia antes do séc. 15. Praticamente não passavam de costumes locais que variavam de região para região. Ninguém as documentou. Quando o estado lituano cresceu, absorvendo uma parte dos principados rutenos, os lituanos não procuraram impôr as suas leis e costumes nestas áreas. Era uma prática dos reis lituanos do séc. 13 e 14 de modificarem o mínimo possível a vida dos povos conquistados. O que ocorria era apenas um príncipe lituano da dinastia de Gedimias ocupar o lugar do príncipe da dinastia de Rurik e guarnecer de tropas lituanas as principais cidades da região. Tudo o mais permanecia como estava.

O poder dos Reis ou Grão-Duques (título preferido naquela região européia) sobre as classes governantes era muito grande: eles podiam nomear e afastar os príncipes locais e tinham um controle firme sobre a vida e os bens dos nobres. Como os príncipes e os nobres em tempo de guerra tinham de suprir tropas, armá-las e conduzi-las, o poder da nação dependia da sua lealdade ao rei, e da sua habilidade militar e administrativa. Daí o expediente do Grão-Duque de mantê-los sob estrita vigilância.

Nos últimos decênios do séc. 14, uma nova fonte de leis entrou em uso; eram os privilégios concedidos à Igreja, aos nobres, às cidades, províncias ou grupos étnicos como Judeus e Tártaros, bem como a indivíduos em destaque. Apesar de os privilégios terem sido usados anteriormente, é a partir de 1380 que se

Jėzuitų studijos tvarkos paskutinė laida

tornam sobremodo frequentes, quando logaila é sagrado Rei da Polônia e a fé Cristã definitivamente estabelecida na Lituânia. A nobreza católica recebeu privilégios de logaila e de Vytautas, que após logaila passou a exercer as funções de Grão-Duque da Lituânia, em 1413, em Horodlo. Os privilégios consistiam em liberdade concedida à pessoa, família e bens e foram concedidos a um grupo selecionado de nobres com o fim de estimular as camadas mais altas a se manterem fiéis à nova religião. No começo, os nobres Rutenos por serem de Credo Ortodoxo de liturgia grega, foram excluídos destes privilégios, mais tarde porém a diferença entre Católicos e Ortodoxos tendeu a desaparecer. Mas mesmo assim levou 150 anos até desaparecer por completo.

As cidades recebiam privilégios, que lhes asseguravam autonomia de governo e várias outras liberdades. A lei que regia as cidades lituanas foi trazida da Alemanha. Algumas cidades germânicas haviam desenvolvido sistemas legais que se espalharam pelas cidades vizinhas na Alemanha e países limítrofes. A lei municipal que eventualmente se espalhou pela Lituânia foi originária de Magdeburg (atualmente na Alemanha Oriental). A começar por Vilnius em 1384, as cidades lituanas obtiveram o seu estatuto de município em forma da Lei de Magdeburg. Este sistema legislativo durou 4 séculos, até o fim do Grão-Ducado em 1795. Durante este longo período de tempo, um grande número de cidades receberam os privilégios, que lhes conferiam o direito de se legislar pela lei de Magdeburg.

A primeira tentativa em matéria de legislação em caráter nacional foi feita em 1468 pelo Grão-Duque Casimiro, que promulgou um código penal por escrito, conhecido como o Código de Casimiro ou "Sudiebnik". Os seus regulamentos foram usados mais tarde na preparação das seções do Estatuto Lituano que tratavam da lei criminal.

(A seguir)

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

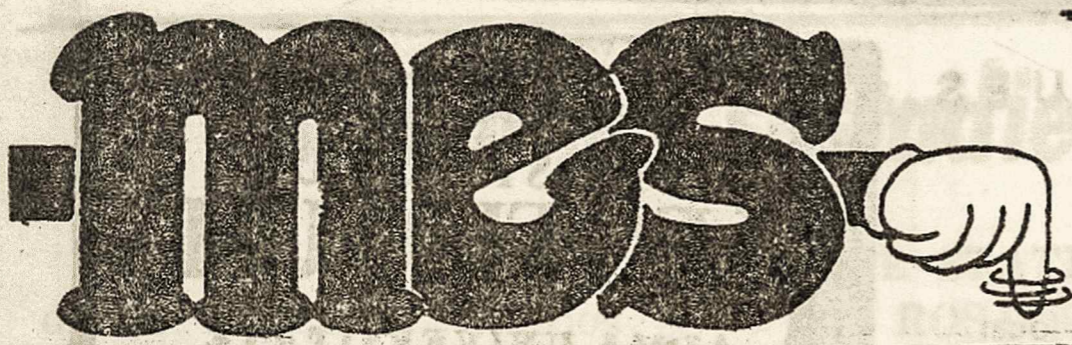
Guarda Chuvras de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

INFORMATIVO DA JUVENTUDE

REFLEXÕES

Estamos aproveitando as oportunidades...

- ... PARA CRESCER?
- ... PARA INOVAR?
- ... PARA RESSURGIR?

Mais um grupo de trabalho foi formado, (Comitê do Ano da Paróquia Lituana), com o propósito de reavivar nossa colônia, particularmente a juventude. Com esse grupo renasce a certeza de que estamos num momento em que todos os setores da colônia devem reencontrarse para pensar: pensar em alternativas para assegurar o futuro, atualmente incerto, das tradições e da pátria no mundo livre.

Procuremos nesta hora reunir todos os que ainda conservam ideais para que se fortaleçam e possam partilhar desse espírito de renovação com os de nosso meio.

Nos foi dada agora, a oportunidade, perante um comitê de representantes das várias associações, de colocar as impressões da juventude, quanto ao funcionamento da paróquia lituana no Brasil. Que não se limitem a impressões, mas também a sugestões, críticas e planos. Aguardamos até hoje que esse rebanho de lobos, lance fora a capa de ovelha e escolha o caminho a seguir, não mais esperando que lhes digam o que fazer.

E assim precisamos agora nos unir para que aqueles que tenham algo a dizer, possam ser ouvidos.

Todos os instantes que muitos dedicaram, e ainda dedicam à nossa colônia não são perda de tempo, quando visualizarmos uma meta, um objetivo a atingir.

LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ METAI (ANO DA PARÓQUIA LITUANA)

A Comunidade Lituana do Canadá, juntamente com a União do Clero Lituano e outras organizações, proclamaram o ano de 1982 como ano da Paróquia Lituana do Canadá; com o objetivo de sublinhar a importância da paróquia para salvaguardar a fé, e as tradições religiosas dos lituanos. Imediatamente aderiram organizações dos E.U.A., formando um comitê coordenador das atividades, com sede em Cleveland. Essa iniciativa foi adotada por todas as colônias do mundo livre, e aqui no

Brasil, através do encontro dos Presidentes da Comunidade Lituana da América Latina, aos 15-16 de fevereiro de 1982, em SP.

Em 02 de julho formou-se o comitê coordenador, presidido pelo Mons. P. Ragažinskas, tendo como Vice-Presidente — L. Mitrulis e como secretárias Lucija Butrimavičienė e Vera Tatarūnienė.

Na última reunião, foram designados: J.A. Dielininkaitis, E. Bacevičienė e C. Butkus para apresentação de um ítem sobre a atuação da juventude nas atividades paroquiais. A próxima reunião será dia 6 de Agosto, às 20:00 hs, e é aberta para a participação.

"SKAUTAI"

Em comemoração ao 75º aniversário do Escotismo Mundial, o grupo Palanga deu o nome "Baden Powell" ao seu acampamento.

No sábado 10, os pais levaram com carros os escoteiros até "Lituanika".

Participam 28 meninas e 22 meninos dos 7 aos 17 anos, que formam 9 patrulhas sendo duas de Lobinhos, duas de Escoteiros, duas de Andorinhas e três de Bandeirantes.

Desde já agradecem a colaboração das cozinheiras: Severa Petrokas, Ana Urbonas, Josefa S. Senegal e Sra. Maria.

O comandante do acampamento é João Butkus Filho, e o encerramento, que contará com a presença dos pais, será às 11:00 hs. do dia 17 de Julho.

"ATEITININKAI"

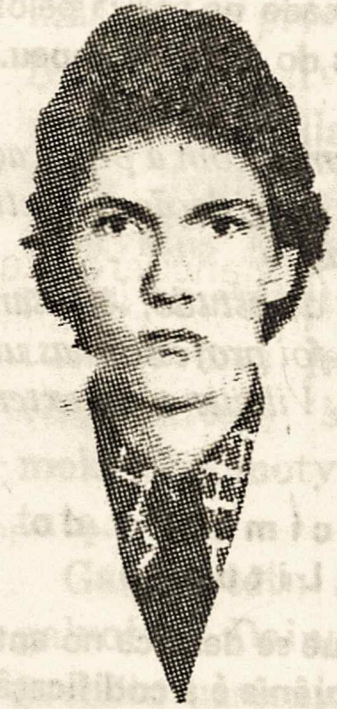
Em seu último encontro, o grupo decidiu promover uma pequena viagem para Águas Quentes (Goiás), onde o visitante Arvidas Žigas, poderia conhecer alguns pontos turísticos do Brasil.

"Será uma viagem aventura pois dormiremos onde encontraremos camas, e assim conheceremos e mostraremos o interior para nosso amigo". Esse passeio provavelmente será realizado após a Stovykla, isto é, depois de 25/7/82.

A Stovykla de 17 a 25/7/82 terá o Sr. Arvidas como organizador e comandante. As atividades ainda não são conhecidas, justamente porque ele só chegará dia 15 de julho. "Todos aguardamos muitas surpresas, pois os que conhecem Arvidas, sabem que ele é um barato".

O acampamento não é restrito aos Ateitininkai. Está aberto a todos os que entendam um pouco de lituano e estejam interessados em aprimorá-lo. (Esse ponto se deve unicamente ao fato de que o dirigente somente fala em lituano).

O custo será de Cr\$.500,00 diários (uma bagatela). Quem quiser inscrever-se deve telefonar para Milda 813-7319 com a maior antecedência possível.

Desejamos uma boa viagem ao nosso amigo e colaborador em vários trabalhos na juventude: FLÁVIO BACEVIČIUS. Em 18 de julho estará embarcando para Bogotá, Colombia, onde ficará três meses como instrutor a serviço da Engesa, prevendo sua volta para o dia 16 de outubro.

VEM AÍ...

No dia 7 de Agosto estará acontecendo a todo vapor o LINKSMAVAKARIS III, como os dois anteriores, organizado pelo VOLUNGĖ.

Dessa vez, a festa será na Sąjunga, à R. Lituânia 67 e esperamos mais uma vez encher o salão com música, alegria e muita gente.

Visite os pobres e enfermos.

Pelo menos uma vez por semana dedique algumas horas a consolar um coração aflito.

O consolo que você levar, mesmo com sacrifício de sua parte, é a garantia de que está cumprindo um dever de cristão e de homem.

Não espere que o procurem, para agir fraternalmente, amparando os fracos e confortando os tristes.

Nem pense que você está dando mais do que recebe: quem consola um coração triste, na realidade recebe muito mais do que dá.

BIBLIOTECA MUNICIPAL

Na Biblioteca Municipal de Vila Prudente (Av. Zelina, 157), há cantinho lituano, o qual cresce cada vez mais com novos livros lituanos.

A Biblioteca está aberta das 8 às 18 horas, aos sábados das 8 às 12 horas.

POUSADA DO RIO QUENTE

1982 m. Birželio 13 dieną, dalyvavęs Šv. Mišių aukoje miesto katedroj, grįžau į namus. 5.30 popietį Real Expres autobusas, pilnas keleivių (jame važiavo ir 4 lietuviai) išvažiavęs iš autobusų stoties, pasuko į kelią BR 364, kuris vedė į pietus. Tuo keliu važiuojame iki miesto São José do Rio Preto. Pravažiavus miestą, autobusas įsuko į kitą kelią – BR 153, kuris veda iki Caldas Novas. Pavažiavus 800 km. arba 13 valandų, pasiekiau kelionės tikslą – Pousada do Rio Quente – karštos upės viešbutį.

Dabar truputis istorijos. Rio Quente buvo atrasta Anhangueros keliais 18 šimtmečio pradžioje. Bandeirantes, paulistai ir indėnai caiapas kariavo Rio Quente pakrantėse dėl derlingų tose vietose žemių. Buvo pasklidęs gandas – visose pasaulio šalyse žinia, kad buvo atrastas Jaunystės Šaltinis, kurio ieškojo Ponia de Leon iš Floridos (JAV). Vieta gavo įvairiausių valdytojų, priklausančius Portugalijos kunigaikščiams.

Imperijos metu viskas išnyko: keliai apžėlė žolėmis ir medžiais – ir viskas buvo užmiršta.

Atėjo Respublika ir modernios technikos laikai. Dabartinis Pousada savininkas, Alexandre Garcias, pastebėjo, kad galima pasipelninti – ir 1964 m. pradėjo statyti mažą viešbutį, bandymui. Už metų buvo priimti pirmieji ekskursantai. Dabar Pousada turi 2 viešbučius, kuriuose telpa 1.500 žmonių.

Pousadoje yra 5 baseinai suaugusiems ir 3 vaikams. Į baseinus atbėga vanduo iš kalnų – šiltas, 35–40 laipsnių šilumos. Vietą iš visų pusių supa 700–800 metrų augščio kalnai. Tai indėnų caiapas 18-tam šimtmečiu atrastas gamtos reiškinys, kurį Dievas sutvėrė ir modernioji technika pritaikė šių dienų gyvenimui. Niekas nežino kiek jau tūkstančių metų praėjo kai bėga šiltas vanduo iš kalnų, ir vandens temperatūra nekinta – visuomet ta pati.

Ten buvęs Antanas Lietuvis

AMERIKIEČIŲ SPAUDA MINI "LKB KRONIKOS" DEŠIMTMEČI

"Tiems, kurie žino, su kokiais pavojais susiduria Kronikos redaktoriai, dešimt metų yra tikrai puikus atsiėkimas", tvirtina savaitraščio National Review (1982.IV.30) vedamasis, pavadintas "Narsumo Kronikos". "Per visą Kronikos egzistenciją armija KGB agentų uoliai stengėsi ją numarinti ir nubausti jos leidėjus. Kol kas, kaip rodo penkiasdešimt numerių, jiems nepavyko pasiekti savo tikslo". Vedamasis priduria, kad KGB pavyko nužudyti kunigą Laurinavičių.

Savaitraštis Catholic Twin Circle (1982.III.21) vadina LKB Kronikos dešimtmetį "svarbia data šiolaiškinio žurnalizmo istorijoje". Nepaisant Kronikos kuklios išvaizdos ir mažo tiražo, "jau pats faktas, kad ji išsilaikė ir sugebėjo reguliariai išeiti, pareikalavo iš jos leidėjų tokio sumanumo ir asmeninės drąsos, kokios reta žurnalistų tarpe. Kronikoje nuosekliai aprašoma tauta apsiausties stovyje... Tai moderniosios Katakombų Bažnyčios istorija".

J. BUTRIMAVIČIUS
ADVOCACIA

CIVIL: Inventário, Despejo, etc. COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

K L A B A M A L I E T U V I Š K A I

"MŪSŲ DEŠIMTMETIS"

Išleido: B.L.B. Literatūros Būrelis
Redagavo: Halina Mošinskienė
Spaudė: "Mūsų Lietuvos" spaustuvė
Viršelis ir vinjetės: Onos M. Petraitytės
Liblik
Tiražas: 500 egz.
São Paulo, Brazilija, 1982
Kaina Cr\$. 1.000,00

Knyga gaunama "Mūsų Lietuvos" redakcijoje

PREMIJUOTOS KNYGOS

Darbininko spaudos kioske jau galima gauti ką tik išleistas, premijuotas naujausias knygas. Tai:

Birutės Pūkelevičiūtės, Devintas lapas, romanas. 472 psl. Laimėjo Draugo 2000 dol. premiją. Kaina 12 dol.

Jurgio Jankaus, Paparčio žiedas, pasakojimai. 393 psl. Laimėjo JAV LB Kultūros tarnybos 3000 dol. premiją. Kaina 10 dol.

Persiuntimui pridedama 1 dol.

Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y 11207.

PATIKSLINIMAS

Straipsnyje, tilpusiame 1982.VI.10, "M. Lietuva" Nr. 23, rašant Imigrantų Parodos įspūdžius, yra įsiterpusi klaida pažymint, kad vitražas, prie kurio manekenai – "tai nuostabi mūsų menininkės ponios Pavilionytės kompozicija". Deja, tik dabar buvo paaiškinta, kad tas vitražas yra dailininko Vijeikio kūrinys, padovanotas poniai Elenai Pavilionienei.

Labai atsiprašau už klaidą, nes ištikrųjų niekas nepainformavo, o aš neturiu aiškiaregio intuicijos. Galėtų būti ant lapelio prie to vitražo pažymėta keno tai kūrinys.

Su pagarba

Halina Mošinskienė

DĖMESIO!**NAUJOS MŪSŲ LIETUVOS KAINOS**

Pragyvenimas kyla, infliacija didėja. Deja, ir ML turi prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų pabranginant laikraščio kainą ir kitas paslaugas.

Nauja prenumeratos kaina (iki 1983 m. sausio mėn.) yra Cr\$. 2.300,00; atskiro nr. kaina Cr\$. 50,00; skelbimų, sveikimų, užuojautų cm/kolona Cr. 200,00.

Garbės-Paramos prenumerata: Cr\$. 6.000,00; vieno nr. Garbės leidėjas Cr\$. 4.500,00.

MŪSŲ ŽINIOS

GIMTADIENIS BOM RETIRE

Bom Retiro apylinkėje ir kitur plačiai žinoma MARIJONA RUDŽIŪTĖ liepos 11-tą, su padėka Dievui, paminėjo savo gimtadienį.

Marijona yra vietos Labdaros Ratelio narė, dirbuojasi kaip katekistė ir ligo- nių lankytoja.

Minėjime dalyvavo svečių ir iš toli- mesnių miesto rajonų, o taip pat kun. P. Urbaitis ir kun. P. Rukšys.

Dar daug darbingų ir nuopelningų metų veikliajai Marijonai.

MOOKOS MALDOS APAŠTALAVIME

Liepos 4-tą buvo priminta a.a. Mar- celė Stankevičienė, Mišiomis, kurias už- prašė Maldos Apaštalavimas, jos 2-ry mirties metinių proga. Tuo pačiu metu buvo primintos ir Petronėlė Kubilienė bei Elzbieta Šukienė.

Iš viso negausus Maldos Apaštalavi- mas narių skaičiumi, pasižymi vieningu- mu, pirmųjų mėnesio penktadienių pa- maldose dalyvavimu, savo sergančiųjų ir mirusiųjų narių nuoširdžiu prisimini- mu.

Dabartinė Maldos Apaštalavimo pir- mininkė yra Marija Terelienė, vice p-kė Jadvyga Narkūnienė.

DAR DĖL MALDOS DIENOS UŽ LIETUVĄ

Kurybės arkivyskupas metropoli- tas, Dom Pedro Fedalto, paskelbė atsi- šaukimą dėl Maldos Dienos už Lietuvą (plg. ML, nr. 27). Gavęs padėkos laišką, Arkivyskupas atsako:

Caríssimo Padre Francisco.

Pensei, várias vezes, em lhe mandar o artigo que foi publicado em três jornais em Curitiba e lido em duas rádios.

Diante da situação em que se encontra a Lituânia e do apelo feito por V. Rev.ma, com o apoio da CNBB, não poderia ficar indiferente, cruzar os braços e omitir-me.

Não fiz mais que cumprir meu dever. Por isto, não deve V. Rev.ma. agradecer-me. De outro lado, fiquei emocionado com suas palavras amigas, fraternas. Que Deus o recompense e que ráie, um dia, a liberdade para o povo da Lituânia, tão sofrido.

Com minhas preces e minhas respei- tosas saudações, subscrevo-me servo em Cristo.

*Pedro Fedalto
Arcebispo de Curitiba*

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI INŽ. GRAŽVYDAS BAČELIS

a.a. motinos Aleksandros Bačelienės 4 mėnesių mirties proga (kovo 1 d.). Širdingai dėkojame inž. Bačeliui, dėkojame už paramą spaudai ir pagarbiai prisimename a.a. Aleksandrą Bačeliene.

Adminstracija

MALONUS ATsilankymas

ALIANÇA LITUANA BRASILEI- RA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊN- CIA SOCIAL, paskutiniame Valdybos posėdyje, visi jos nariai, jautėsi, kaž ką nepaprastai apturėję. Su pasididžiovimu sveikino ir tuo pačiu kartu dėkojo už atsilankymą jaunikaičiui studentui KLAUDIJUI BUTKUI.

Valdybos pirmininkas, gerbiamas ALEK. BUMBLIS, gaiviu išsireiškimu kalbėjo, kad Sąjungoj-Aliança pirmą kartą posėdyje, kilnus asmuo, mylimas ir jaunas, pilnas energijos dirbti São Paulo lietuvių kolonijos žiedas. Su trumpa ir reikšminga svečio kalba, studentas pasakojo liūdnus atsitikimus ir jaunosios kartos žlugimą. Liūdna ir labai gaila. Kad mūsų jaunuoliai neturi pastogės, kur susirinkti, pasimatyti, dirbti ir ties- ti LIETUVOS vardo tinklus, kad nežūtų išsivijos mūsų užmegztas darbas, ar tik paliekant svetimoje žemėje savo ka- pus.

Kokia gėda! – mūsų jaunuoliai renka- si ir turi suėjimo ir planų centrą, kur ten kurioje smuklėje prie Vila Zelinos baž- nyčios.

Studento KLAUD. BUTKAUS atsi- lankymas ALIANÇA-SAJUNGOJE, tur- tinguose rūmuose, didelis ir galima už- fiksuoti malonus atsitikimas, čia visos Valdybos narių norai ir troškimai atsi- vėrė su ateities pašvaiste. Atsidarė gyvy- bei vartai, kur jaunučiai sidabrinių vasų žiedai, mūsų kolonijos jaunikaičiai-tės, ras ir gaus ne močiakos rankos palieti- mą, bet motutės tylių naktelių liūliavi- mą. Nes jaunimas kolonijos gyvybė, jau- nimas mūsų garbė ir pasididžiovimas, nuo kurių priklauso išsivijos pamatų eg- zistencija.

Ir stambioji ALIANÇA LITUANA BRASILEIRA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊNCIA SOCIAL, kokios ateities gali laukti be jaunosios kartos, ir kam praversti jau 50-jų sunkių metų pra- švestas dieneles.

Tad, kad laikas nepagrobtų, jaunuoli ir mielą kvietkelį – jaunuoli, atėik ir priimk Sąjungos-Aliança nario garbingą vardą. Čia rasi lietuvišką šilumą ir ne tik, kad tu kitiems plotum rankelėmis, bet ir tau plotų visi, prisimenant tavo gerus darbus.

Tad šis šauksmas tenka visiems, šau-

kiančia ir drąsinama LIETUVOS KI- BIRKŠTĖLE.

O Sąjunga-Aliança glaudžia visus jau- nuolius-les prie savo atviros širdies ir jaučia kas jiems reikalinga.

Studentui KLAUDIJUI BUTKUI atsisveikinant teko asmeniškai greitai laiku pristatyti planus Valdybai, ko jau- nuomenė geidžia, kas reikalinga ir ko nori...

O jų balsas bus neveltui ir nežus kaip Saharos tyruose.

Antanas Augustaitis

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas STASYS KVIESKAS, sūnus Jono, gimęs 1911 m.II. 2 d. Anykš- čių apsk. Ryklykų kaime. Iš Lietuvos iš- vyko 1930 m.I. 27 d. Paskutinė gyvena- moji vieta 1939 m.XI.11 d. buvo Rua Mauá, 207, São Paulo. Kas turėtų žinių, prašomas pranešti ML redakcijai.

6

MŪSU MIRUSIEJI

ALEKSANDRA ZVINAKEVIČIUS OLGA

mirė liepos 5 dieną, buvusi paraližuota 8 metus. Gimusi Šiauliuose 15.3.1915, atvyko Brazilijon 1927 m. Našlė virš 30 metų. Palaidota Quarta Parada kapinėse.

Liko sesuo Sofija Mikalkienė ir bro- liai Vincas ir Bronius Navickis, ir du sū- nūs – Stanislovas ir Valteris Zvinakevi- čius.

7-tos dienos Mišios buvo atlaikytos N. S. de Lourdes bažnyčioj, Agua Rasa.

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
C.P.4421-01000 S.Paulo, SP

LIETUVA

suplemento

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LKA

NR 32 (273)

CRÔNICA

Estônia, Letônia, Lituânia ... trilogia báltica que estudávamos no ginásio e sobre a qual pouco ou nada nos falavam. De repente, 40 anos depois, começa a obter destaque na história um desses países, ora nas notícias de jornal, ora na TV ... E, então, o pequeno grande país, a Lituânia, começa a ganhar novo sentido para mim.

Durante dois anos de convivência com uma jovem descendente de lituanos, que me contava de vez em quando alguma coisa sobre seus costumes, sua língua, seu temperamento alegre e amante da música, seu modo de ser especial, comecei a me interessar por esse povo, comecei a ler as notícias dos jornais sobre seus anseios políticos e ... agora, sua luta pela independência.

Ontem, uma palavra me causou estranheza: ... "bloqueada" a sua Proclamação de Independência. No Brasil, num momento em que se fala tanto em bloqueio, bloqueio da poupança, bloqueio de preços, etc, esse termo, com essa conotação política, soou a meus ouvidos muito singular! Na minha ig-

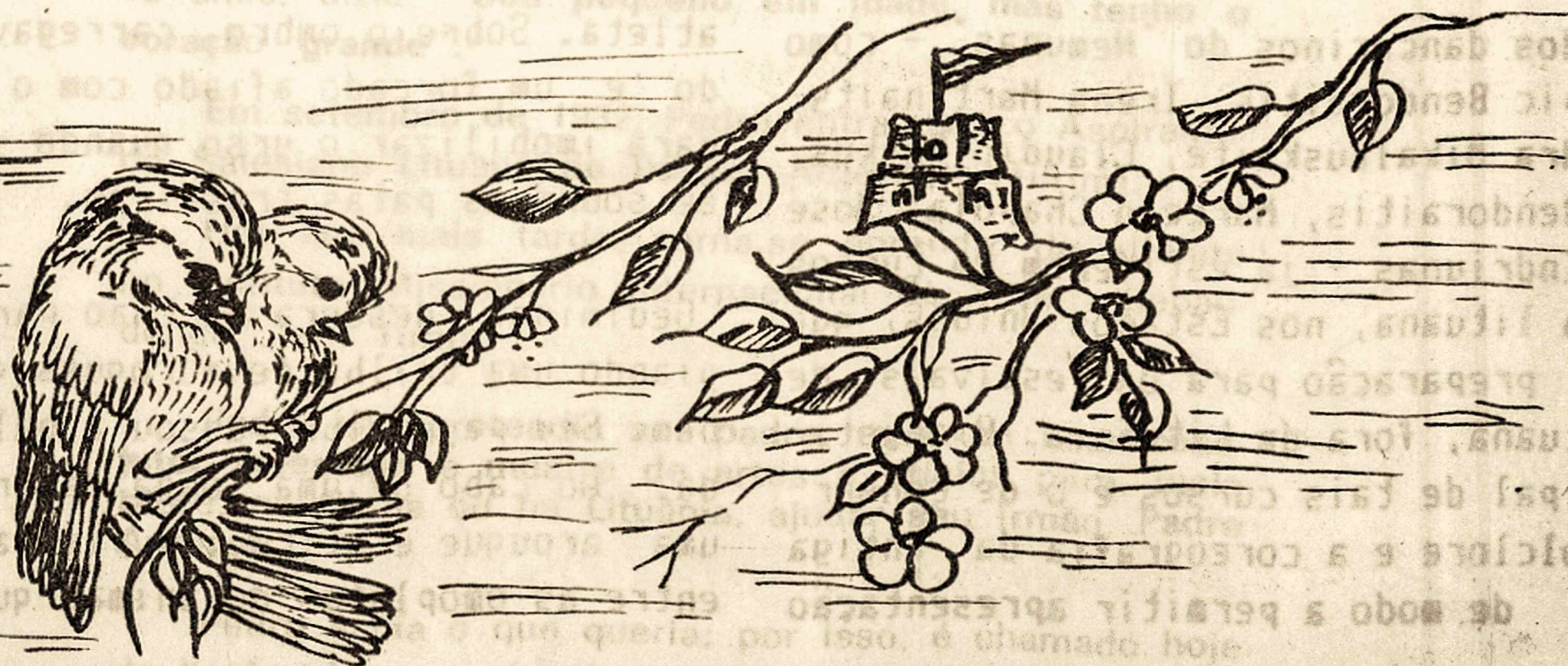
norância, perguntei-me: "O que será que isso realmente quer dizer para eles? A proclamação como ato de soberania fica válida só em tese, à espera de um momento propício para ser considerada de fato?"

É como se eles passassem a viver num compasso de espera ... Daí a semelhança entre eles e nós, brasileiros, atualmente também vivendo num compasso de espera, na esperança de que o plano econômico-político do novo governo dê certo, e que nosso sonho de um Brasil melhor se torne real...

Lituanos, que saíram às ruas de bicicleta, aos milhares, por ocasião do boicote de combustível, vocês nos deram uma lição de tenacidade, solidariedade e bom humor, inclusive!

Foi lindo vê-los, crianças e velhos, homens e mulheres, pedalando pelas ruas! Obrigada pela lição, lituanos! Vão em frente!

Vera Aguiar
1990

O GRUPO DE DANÇAS "NEMUNAS"

O grupo de danças folclóricas lituanas "Nemunas" foi idealizado em 1970; oficialmente instituído em março de 1971. Tem, até hoje, integrantes de descendência lituana, além de simpatizantes da cultura e do folclore da Lituânia.

É um folclore muito rico, com danças de belíssima coreografia, baseada no dia a dia da gente lituana, nas atividades e instrumentos agrícolas, nos trabalhos em tarefas manuais; e também em festas populares. Característica principal das danças é a ênfase no conjunto, mais que nos solistas.

Os ensaios do grupo "Nemunas" são realizados aos domingos, pela manhã; obrigatória a propriedade do traje típico, pelo dançarino.

O "Nemunas" é convidado para apresentações em diversos locais, na Capital e no interior do Estado. Desde sua fundação, o grupo se apresenta, anualmente, no Festival Internacional do Folclore, realizado no salão da Colônia Japonesa, no bairro da Liberdade. Participa, igualmente, da Exposição dos Imigrantes, no Pavilhão da Bienal, no Parque da Ibirapuera.

Já chegou a participar de Festivais de Danças Lituanas do Mundo Livre, em Chicago (1972, 1980); Cleveland (1984); e em Hamilton, Canadá (1988).

Alguns dos dançarinos do "Nemunas" - como Ivani Popic Bendoraitis, Irena Martinaityté, Sandra Mikalauskaité, Cláudio Putkus, Ricardo Bendoraitis, Marcelo Chapola, José Ricardo Indriunas - já estiveram em cursos de dança lituana, nos Estados Unidos; que são uma preparação para os Festivais de Dança Lituana, fora da Lituânia. O objetivo principal de tais cursos é o de conservar o folclore e a coreografia da antiga Lituânia, de modo a permitir apresentação

harmônica de todos os grupos que se apresentam nesses Festivais.

Texto: Sílvia B. Machado

Revisão: Helena Uzeda e Clóvis Uzeda

NASCIMENTO DE VILNIUS

O príncipe Gediminas tinha uma paixão: a caça ao auroque. No outono, gostava de sair de seu castelo fortificado construído numa ilha do lago de Trakai para ir à floresta onde viviam temíveis bandos de feras.

Às vezes, saía sem escolta, com apenas dois homens para ajudá-lo nas lutas onde se defrontava com sua caça favorita, monstruosos bisontes, vestígios dos tempos pré-históricos, chamados auroques. Seu pajem carregava uma balestra e um dardo tão pesado que poucas pessoas conseguiriam manejá-lo. Porém, esse jovem era forte ao ponto de armar a balestra sem manivela e de entortar, com uma só mão, um grande facho de ferro. O segundo, um defensor encarregado de intervir em caso de um inopinado ataque de uma fera, também era um atleta. Sobre o ombro, carregava um machado e um forcado afiado com o cabo firme para imobilizar o urso quando se levantasse sobre as patas traseiras.

Gediminas descera ao chão para ficar vigiando uma trilha de auroques que conhecia bem. Seu pajem lhe passou a balestra armada. Ao cabo de uma longa espera, avistou uma auroque e atirou. A flecha cravou-se entre as omoplatas do animal que rugiu fa-

Pedro Pérkumas

Nasceu em 28 de abril de 1917, na Lituânia
Faleceu em 12 de janeiro de 1937, na Itália

Diversos Papas assim se expressam:

“Se vocês me apresentarem um jovem, que em sua vida sempre se esforçou em cumprir fielmente seus deveres, eu vou declará-lo santo”.

PEDRO PÉRKUMAS

Na época dos horrores da 1.ª Guerra Mundial, em 28 de abril de 1917, nasceu na Lituânia (perto do Mar Báltico), Pedro — Petras Pérkumas.

Seu pai, Antônio, era inválido de guerra. Sua mãe, Bárbara Ruzgalaitė, gozava de pouca saúde.

Assim, o caçula da família entrou, desde a sua meninice, para a escola das privações.

Aos 15 anos de idade, seguindo o exemplo de Antônio, seu irmão mais velho, Pedro viajou para a Itália, onde pretendia ficar com Dom Bosco.

“Deus queria que eu viajasse, e eu viajei. Ninguém conseguiu mudar a minha determinação” — dizia.

Além de trabalhar duro para conseguir custear sua passagem para a Itália, Pedro teve também que superar várias dificuldades em família.

Nisto, mostrou-se um outro Joãozinho Bosco.

PEDRINHO DE CORAÇÃO GRANDE

No trem, da Lituânia rumo à Itália, seu autocontrole e sua firme decisão de deixar os pais causavam admiração em seus companheiros de viagem. Jovenzinho de 15 anos, dizia: “Sou pequeno em idade, mas tenho o coração grande”.

Em setembro de 1932, Pedro entra para o Aspirantado Salesiano Lituano de Perosa Argentjina (Turim).

Um ano mais tarde, torna-se aprendiz de alfaiate no Instituto Missionário Internacional de “Conti Rebaudengo”, em Turim.

Pedro não pretendia ser padre, mas um bom **coadjutor salesiano** e mestre de artes e ofícios para, mais tarde, na China ou na Lituânia, ajudar seu irmão, Padre Antônio.

Pedro sabia o que queria; por isso, é chamado hoje de “animador vocacional e protetor dos aprendizes”.

A VIDA PELA VIDA

Nos arquivos do Vaticano encontram-se cerca de quarenta cartas escritas pelos aspirantes salesianos missionários de "Conti Rebaudengo", onde, em 1936, oferecem suas jovens vidas em troca da vida de S. S. o Papa Pio XI.

Entre essas cartas há uma escrita com tinta vermelha, de autoria de "**Pedrinho**" (assim era chamado pelos amigos).

Apesar das observações de seus companheiros sobre a cor da tinta, Pedrinho não mudou de idéia; pois para ele, a cor vermelha era a expressão de total e absoluto compromisso.

Deus quis aceitar os 19 anos da vida do "**Pedrinho de tinta vermelha**".

S. S. o Papa Pio XI sobreviveu, assim como sobreviveram os quarenta heróicos autores das cartas. Passados 54 anos, alguns deles ainda vivem, e hoje, são eles os mais convictos assertores da santidade de Pedro.

UMA MORTE COMO A DE JOÃO XXIII

O problema cardíaco que atacara Pedro anteriormente, agravado por uma gripe, tornou-se alarmante.

O leito do enfermo transformou-se numa cátedra, onde todos aprendiam algo e de onde todos saíam comovidos e encorajados.

— "**Mas este jovem é um santo**".

— "**Que alegria, que felicidade, se eu morresse como ele**" — eram os comentários de admiração dos visitantes.

A serenidade assim como o íntimo desejo de morrer (morrer na "**Casa de Dom Bosco**") não o abandonaram por um só instante. Pedro queria dar a própria vida pela vida do Papa.

E assim, um anjo voltou para ficar entre os anjos.

Com um sorriso nos lábios, Pedro faleceu no dia 12 de janeiro de 1937, pouco antes da meia-noite de uma terça-feira.

O funeral no Cemitério Geral de Turim foi algo de grandioso; mais parecia um dia de triunfo do que de luto.

"Era o triunfo de um jovem verdadeiramente santo", diziam.

"VITA POST MORTEM"

A 2.a Guerra Mundial, assim como a brutal ocupação militar da Lituânia, a trágica morte do Rev. Jonas Puisys — promotor da Causa de Glorificação de Pedro — e ainda a deportação para a Sibéria e a dispersão dos salesianos lituanos prejudicaram muitíssimo a já adiantada Causa.

Ademais, ainda durante a 2.a Guerra Mundial, também o seu túmulo foi bombardeado, ficando dispersas as suas relíquias.

Apesar de tudo isso, o renome do "Santo jovem lituano" continuou a crescer, espalhando-se, por ocasião do Cinquentenário de sua morte, pelos cinco continentes, particularmente no "mundo Salesiano".

A primeira biografia de Pedro foi escrita, com muito amor, pelo seu educador Revmo. Pe. Iginio Muráro, juntamente com o Revmo. Pe. Antônio Toígo, diretor de "Conti Rebaudengo". Pe. Toígo gozava de absoluta confiança de Pedro. Agora se encontram várias biografias, em diversas linguas.

Aumenta o número de suas imagens, vitrais e quadros.

Há organizações, associações e clubes de jovens e adultos que se gloriam de receber o nome de Pedro Pérkumas.

Mesmo com muito atraso, foram recolhidas várias dezenas de testemunhos escritos sobre as suas virtudes.

UM OUTRO DOMINGOS SÁVIO

Nos 4 anos de "Conti Rebaudengo", Pedro sempre se esforçou para cumprir fielmente seus deveres e mostrou especial gratidão aos seus superiores e mestres.

Era um bom irmão e dedicado apóstolo entre os companheiros. Modelo de aspirante missionário, um verdadeiro filho da Família Salesiana, um cultivador sincero da devoção Eucarística e Mariana.

Parecia, e era chamado um outro São Domingos Sávio. "Irei de mãos dadas com Domingos Sávio" — foram umas das suas últimas palavras.

São Domingos Sávio tem amigos em toda parte e particularmente na “Associação dos Amigos de Domingos Sávio”.

Pedro Pérkumas também faz amigos entre aqueles que chegam a conhecê-lo melhor.

O santo jovem lituano quer “amigos de verdade” no “Movimento de Voluntários de Pedro Pérkumas”.

Os voluntários de Pedro Pérkumas possuem e praticam o lema de sua vida: “Coração puro — ânimo dócil — vontade de ferro”, e têm o seu programa de vida baseado na bíblica tríade:

“Oração — Beneficência — Penitência”.

Estas palavras constituem o segredo da felicidade da vida e da perfeição cristã.

A devoção e submissão total ao Espírito Santo e Santificador é mais um grande segredo da santidade

— Servir Deus com alegria — é um ingrediente obrigatório no “Apostolado do Sorriso” de Pedro Pérkumas.

Oh Pedro Pérkumas, animador vocacional, tu que te preocupavas na vida e mesmo no dia da morte pelas vocações e sua perseverança, nós te pedimos cumprir a tua solene promessa feita antes de morrer: “Do Paraíso vou orar por vós”.

Intercede perante Deus, Pai infinitamente bom, pelos jovens e pelas jovens, do mundo atual, que tanto precisam de bons caminhos para poder ser construtores da Paz e da Civilização e do Amor.

Faze-lhes compreender que vale a pena dar inteiramente a vida por Deus e pela Humanidade. Assim seja.

* * *

São muitos os que, tendo conhecido Pedro Pérkumas em sua vida ou através de sua biografia, invocam sua intercessão perante Deus, Nosso Senhor, pedindo favores do céu, e têm sido atendidos.

Se Você conseguir algum favor por intercessão de Pedro Pérkumas, queira comunicar a um dos três seguintes nomes e endereços:

Pe. Pedro M. Urbaitis
Paróquia Pessoal dos Lituanos São Casimiro
Rua Juventus, 28 - Parque da Moóca - Fone: (011) 273-0338
CEP 03124 - São Paulo - SP. - BRASIL

Rev. Melys Burba
LITUANI DON BOSCO
Via Colonna 2 - Tel. (06) 941-9004
00044 Frascati (Roma) - ITÁLIA

Rev. Estanislau Sileika St. Casimir Parish
3426 Parthenals - Tel. (514) 521-9930
Montreal, Quebec H2K 3T7 - CANADA

zendo tremer a floresta toda e fugiu mata adentro. O rapazote que já havia montado novamente, pronto a intervir, seguiu-o à galope para mata-lo. Certo de conseguir uma bela presa, o príncipe encostou-se numa árvore para esperar. De repente, ouviu choros vindos do céu, levantou os olhos em direção a folhagem que filtrava uma luz parcimoniosa e avistou um insólito objeto. Intrigado, Gediminas pediu ao cavaleiro que permanecera ao seu lado para retirá-lo. Era um berço de galhos e flores onde um bebezinho começava a se mexer.

O grão-duque pensou tratar-se de um milagre. Abandonando precipitadamente a caça, voltou com o pequerrucho e imediatamente mandou chamar o krive krivaitis para saber sua opinião. O sacerdote atendeu rapidamente, pois já esperava aquele chamado porque:

Um acontecimento quase inacreditável se sucedera. O venerável ancião, o sábio, o grande, o sublime, o modelo frente a quem todos se prosternavam com admiração, tivera uma fraqueza ... Apesar de ter feito voto de castidade, o grande pontífice era o pai da criança encontrada na floresta. Imaginara a seguinte estratégia: mandar colocá-lo no caminho do príncipe, esperando que este o encontrasse. E foi o que aconteceu.

Assim, que chegou diante de Gediminas, o

krive krivaitis fingiu refletir no problema apresentado e, após longa meditação, assim se exprimiu:

Os deuses têm afeto por ti. A Lituânia será feliz contigo. Dão-te essa criança para substituir-me quando eu morrer, pois ela servirá de intermediária entre os deuses e ti.

Encantado, o jovem príncipe, ainda solteiro nessa época, confiou a educação da criança ao venerável sacerdote. Era tudo o que o krive krivaitis desejava.

Como lembrança dessa descoberta, deu-se à floresta o nome de Verki(1).

A criança cresceu e tornou-se o grande sacerdote Lysdeiko (2) que, mais tarde, desempenhou importante papel no destino da Lituânia.

CONTINUA...

(1) Do lituano: chora

(2) Do lituano: homem encontrado num ninho de pássaro.

título original:

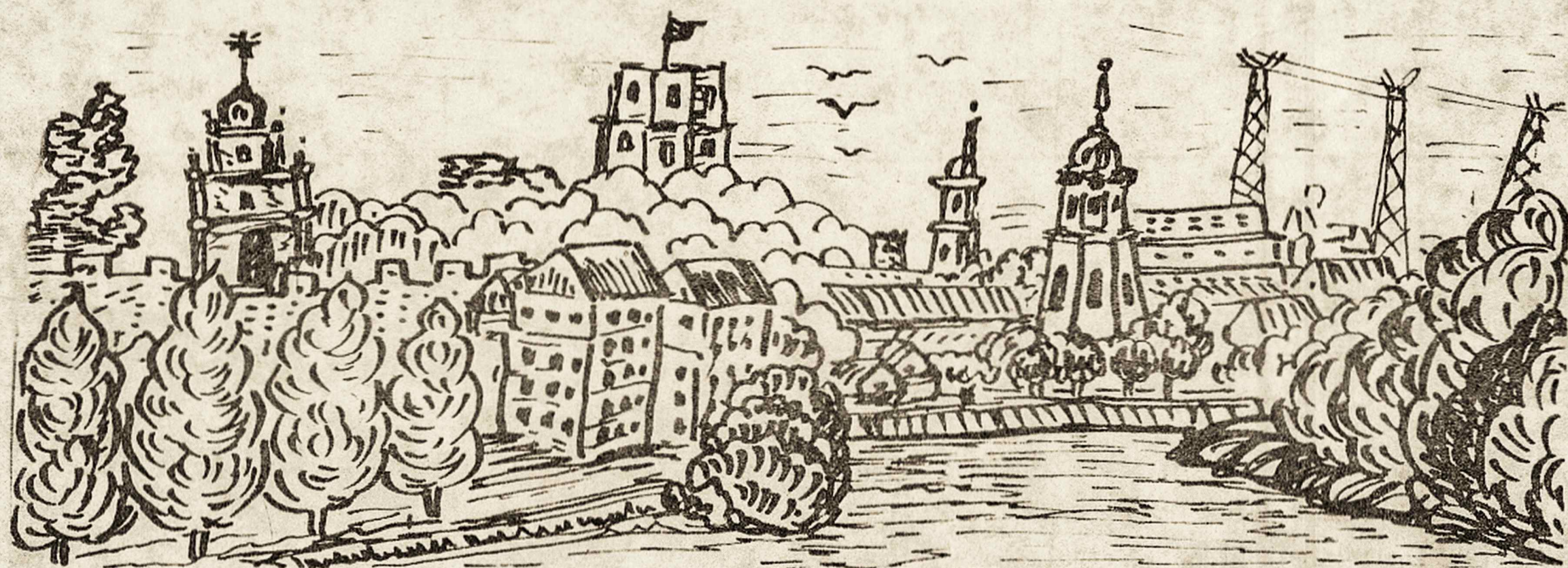
"Naissance de Vilna", in

LIETUVA légendes historiques de Lituanie. Racontées et illustrées par Geneviève Carion-Machwitz.

Fédérop. 1988

Tradução: Belkiss Jasinevičius Rabelio

Revisão: Ramon A. Vasques

KRUSTUS

Ingredientes:

- 1 kg de farinha de trigo
- 2 gemas
- 1 ovo inteiro
- 3 colheres de sopa de creme de leite azedo
- raspas de limão

Modo de Preparar:

Penere a farinha sobre a mesa. Faça uma coroa grande. Ao centro, junte o restante dos ingredientes e misture. Trabalhe a massa até obter uma massa lisa e macia. Cubra e deixe descansar por $\frac{1}{2}$ hora na geladeira. Abra a massa o mais fino possível. Corte em tiras (largura aproximada de 2 dedos x 15 cm de comprimento). Faça um corte no centro de cada tira e passe uma das pontas pelo corte. Frite em óleo quente. Polvilhe com Glacúcar.

RECEITA FORNECIDA POR D. ALDONA VALAVIČIUS

ML suplemento

FICHA TÉCNICA

DIAGRAMAÇÃO E TITULAÇÃO: Antanas Silickas
 ILUSTRAÇÃO: Janete Zizas
 DIGITAÇÃO: Maristela Aldonia Žutautas
 EDIÇÃO: Belkiss Jasinevičius Rabello

A edição do Mūsų Lietuva em português agradece ao Padre Petrukas e, em especial, ao Padre Gavėnas o incentivo que nos deram para a realização deste trabalho.